

**Activiteitenplan
Monseigneur Nolenslaan 99B
te Schiedam**

**Opdrachtgever
Gemeente Schiedam
te Schiedam**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79

2671 MP Naaldwijk

telefoon 0174 – 625246

e-mail info@aquaterranova.nl

www.aquaterranova.nl

**Activiteitenplan
Monseigneur Nolenslaan 99B
te Schiedam**

**Opdrachtgever
Gemeente Schiedam
te Schiedam**

Datum: 8 november 2021
Rapportnr.: 20090/AQT303FF/DG
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Titel : **Activiteitenplan Monseigneur Nolenslaan
99B te Schiedam**

Opdrachtgever : Gemeente Schiedam
Contactpersoon : dhr. R. van Deijl

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

Projectteam
Projectmanager : mw. J.M.A. de Jonge MSc
Contactpersoon : mw. J.M.A. de Jonge MSc
Auteur : mw. D.S. de Groot BSc
Kwaliteitsborger : mw. J.M.A. de Jonge MSc

Projectnummer : **20090**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
8 november 2021	Definitief		

© 2021 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SAMENVATTING

Gemeente Schiedam heeft de intentie om de voormalige school aan de Monseigneur Nolenslaan 99B te Schiedam te slopen. Op het perceel wordt nieuwbouw gerealiseerd. Door de werkzaamheden gaan twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis verstoord en/of vernietigd. Verstoring en vernietiging van voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten is niet toegestaan onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Doordat permanente mitigerende maatregelen getroffen zijn, worden in de toekomstige situatie negatieve effecten op de populatie van de gewone- en ruige dwergvleermuis uitgesloten. De gunstige staat van instandhouding van de soorten komt niet in het geding. Tevens worden de werkzaamheden uitgevoerd conform een door een ecooloog opgesteld ecologisch werkprotocol.

INHOUDSOPGAVE

1	ALGEMENE GEGEVENS	6
1.1	Contactgegevens initiatiefnemer	6
1.2	Contactgegevens gemachtigde.....	6
1.3	Gedragcodes	6
1.4	Samenhangende besluiten en eerder verleende vergunningen	6
1.5	Periode ontheffing	6
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEIT	7
2.1	Naam van het plangebied.....	7
2.2	Locatie van het plangebied en de werkzaamheden	7
2.2.1	Ligging plangebied.....	7
2.2.2	Beschrijving plangebied en omgeving.....	8
2.2.3	Ligging ten opzichte van natuurgebieden	9
2.3	Beschrijving werkzaamheden.....	10
2.4	Planning werkzaamheden	10
3	SOORTGERICHT ONDERZOEK.....	11
3.1	Soortgericht onderzoek	11
3.1.1	Opzet vleermuisonderzoek.....	11
3.2	Resultaten vleermuisonderzoek.....	12
3.2.1	Overige soorten.....	13
3.3	Functionaliteit plangebied.....	14
4	EFFECTENANALYSE	15
4.1	Overtreding Wet Natuurbescherming	15
4.2	Korte termijn effecten.....	15
4.3	Lange termijn effecten	15
4.4	Cumulatieve effecten	15
5	MAATREGELEN.....	16
5.3.1	Permanente compenserende maatregelen.....	18
6	GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING	19
6.1	Gewone- en ruige dwergvleermuis.....	19
6.1.1	Lokale verspreiding.....	19
7	BELANGEN EN ALTERNATIEVENAFWEGING	21
7.1	Belangenafweging	21
7.1.1	In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.....	21
7.1.2	In het belang van andere dwingende redenen van groot openbaar belang Dwingende redenen van groot openbaar belang.....	21
7.2	Alternatievenafweging	21
7.2.1	Locatie.....	21
7.2.2	Werkwijze.....	22
7.2.3	Planning	22
	LITERATUURLIJST	23

1 ALGEMENE GEGEVENS

1.1 Contactgegevens initiatiefnemer

Bedrijf: Gemeente Schiedam
Team Vastgoed, Grondbeleid & Ondersteuning
T.a.v.: Remco van Deijl
Adres: Postbus 1501, 3100 EA Schiedam

E-mail: r.v.deijl@schiedam.nl
Telefoonnummer: 010 219 16 81
KVK-nummer:

1.2 Contactgegevens gemachtigde

Bedrijf: Aqua-Terra Nova BV
T.a.v.: mw. J.M.A. de Jonge
Adres: Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
E-mail: t.dejonge@aquaterranova.nl
Telefoonnummer: 0174-625246
KVK-nummer: 27240696

1.3 Gedragcodes

De opgestelde mitigerende maatregelen zijn conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis¹ en Ruige dwergvleermuis. Gedragcodes zijn in deze situatie niet van toepassing.

1.4 Samenhangende besluiten en eerder verleende vergunningen

Er zijn geen samenhangende besluiten of eerder verleende vergunningen met betrekking tot flora en fauna in het plangebied.

1.5 Periode ontheffing

De ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming Soortbescherming wordt aangevraagd voor de periode van januari 2022 tot januari 2027. De ontheffing wordt aangevraagd voor het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, tweede lid) en het beschadigen en vernielen van rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, vierde lid).

De ontheffing wordt aangevraagd voor:

- Het opzettelijk verstoren van de gewone- en ruige dwergvleermuis (artikel 3.5, tweede lid), en;
- Het beschadigen en vernielen van rustplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis (artikel 3.5, vierde lid)

2 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEIT

2.1 Naam van het plangebied

De naam van de activiteit/ het plangebied betreft:

De Nieuwe Kethelpoort

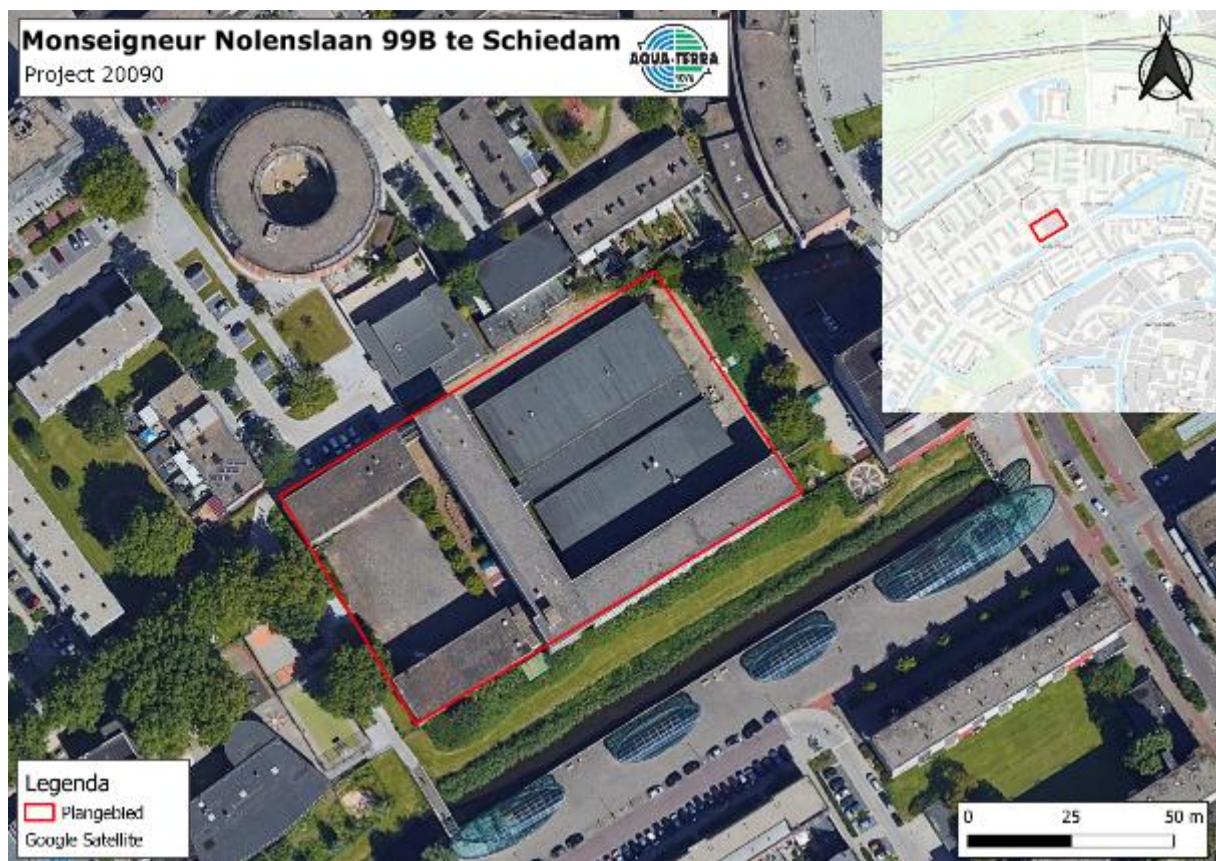
2.2 Locatie van het plangebied en de werkzaamheden

2.2.1 Ligging plangebied

Het plangebied betreft een schoolgebouw aan de:

Straat: Monseigneur Nolenslaan 99B
Postcode: 3119 EB
Gemeente: Schiedam
Provincie: Zuid-Holland

Het pand is gelegen ter hoogte van de coördinaten: 51.92143, 4.39298.
Zie figuur 2.1 voor de ligging en begrenzing van het plangebied.

Figuur 2.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Monseigneur Nolenslaan 99B te Schiedam (rood kader).

2.2.2 Beschrijving plangebied en omgeving

Het plangebied betreft een voormalig schoolgebouw uit 1961, welke al geruime tijd leeg staat. Het gebouw bestaat uit bakstenen muren met een spouwmuur en open stootvoegen. Het heeft een plat dak met daklijsten en boeiborden. Het gebouw is met lantarenpalen verlicht. Het heeft een verhard schoolplein met een paar bomen. Het plangebied is grotendeels verhard. Op enkele plekken staan jonge bomen op het terrein en struweel. Aangrenzend aan het plangebied bevindt zich een groene strook en een watergang.

Zie voor een impressie van het plangebied figuur 2.2.

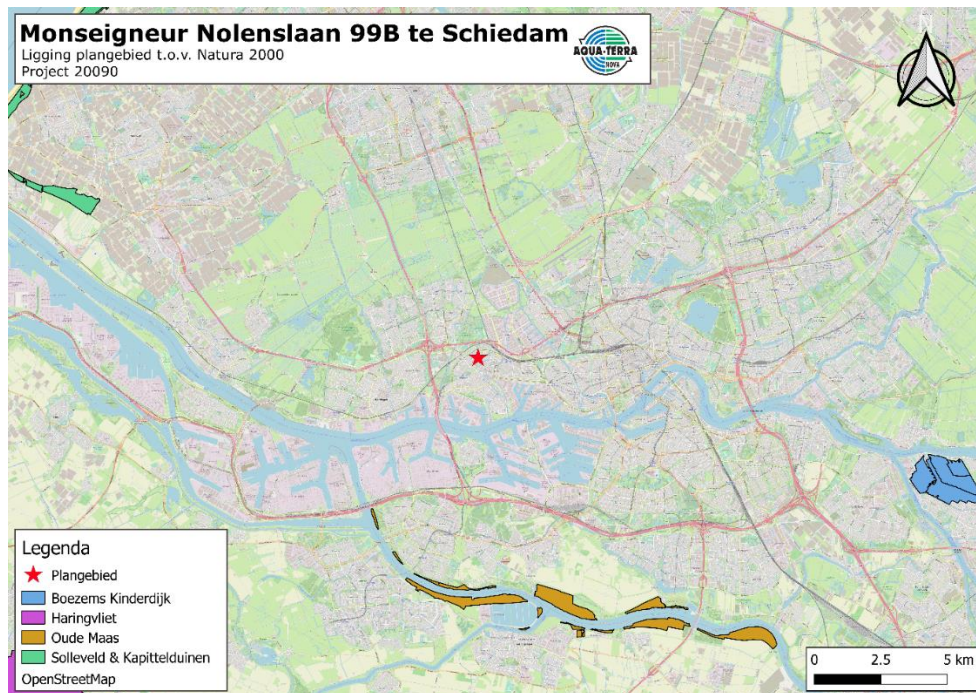

Figuur 2.2. Impressie van het plangebied.

Linksboven: het schoolplein met bomenrij aan de westzijde van het plangebied. Rechtsboven: de noordzijde van het gebouw. Links midden: de zuidwestgevel van het gebouw met boeiborden. Rechts midden: de watergang ten zuiden van het plangebied en de zuidgevel van het gebouw. Linksonder: de noordgevel van het gebouw. Rechtsonder: de zuidgevel van het gebouw.

2.2.3 Ligging ten opzichte van natuurgebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oude Maas' bevindt zich op circa 6,9 km afstand ten zuiden van het plangebied, zie figuur 4.1. 'Boezems Kinderdijk' ligt op ruim 17 km afstand. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand, zie figuur 2.3. Directe negatieve effecten op deze Natura 2000-gebieden worden niet verwacht vanwege de tussenliggende afstand.

Figuur 2.3. Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie figuur 2.4. Het plangebied bevindt zich op circa 2,5 km van een ecologische zone dat deel uitmaakt van het NNN. Het betreft hier het water de Nieuwe Maas ten zuiden van het plangebied. Het NNN kent geen externe werking wat betekent dat er geen negatieve effecten zullen optreden op het NNN indien de werkzaamheden niet in het NNN plaatsvinden. Derhalve zijn negatieve effecten uitgesloten.

Figuur 2.4. Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

2.3 Beschrijving werkzaamheden

Het gebouw verloor haar functie als schoolgebouw in 2013. Daarna is het nog enige tijd gebruikt als onderkomen voor de Kansenfabriek, maar sinds enkele jaren staat het gebouw leeg.

Gemeente Schiedam is voornemens het schoolgebouw, inclusief gymzaal, te slopen. Ook wordt het aanwezige groen gerooid. In de beoogde situatie komen er zo'n 140 (huur)appartementen in het middensegment, circa 35 grondgebonden (koop)woningen en circa 25 zorgwoningen. Daarnaast komt er een parkeergarage en op de begane grond verschillende voorzieningen.

Zie figuur 2.5 voor een impressie van de beoogde situatie.

Figuur 2.5. De beoogde situatie.

De werkzaamheden worden gecoördineerd door ontwikkelcombinatie Maas/FSD/Waal. In hoofdlijnen bestaat de ingreep uit het verwijderen van de huidige terreininrichting, sloop van het bestaande pand en de realisatie van de nieuwbouw. Hiertoe worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Saneren asbest in de panden;
- Diverse sloopwerkzaamheden
- Afvoer puin en materiaal;
- Diverse werkzaamheden ter voorbereiding van de bouw, bouwrijp maken en aanvoer materiaal;
- Start nieuwbouw;
- Revitalisatie van het terrein met nieuw groen.

In het kader van de bovengenoemde werkzaamheden vinden tevens onderstaande activiteiten plaats:

- Oprichten bouwdepot/werkplaats;
- Dagelijks verkeer en allerlei activiteiten van werknemers;
- Opbouwen en afbreken steigers

2.4 Planning werkzaamheden

De sloop en bouw staan gepland in het voorjaar van 2022.

De doorlooptijd van het project bedraagt ongeveer 3 jaar. Waarbij er een bouwtijd is van ongeveer 3 jaar. Indien er zich geen onverwachte zaken voordoen zal het totale project in 3 jaar gereed zijn.

3 SOORTGERICHT ONDERZOEK

In het kader van de ontwikkeling van het gebied is een QuickScan flora en fauna door Aqua-Terra Nova uitgevoerd, zie bijlage 2. Hieruit is gebleken dat in het plangebied geschikte structuren zijn voor verblijf- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Om te bepalen of er in het plangebied verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig is voor vleermuizen is nader onderzoek uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV, zie bijlage 3. In tabel 3.1 zijn de uitgevoerde onderzoeken, data en de bronvermelding weergegeven.

Tabel 3.1 Uitgevoerd ecologisch onderzoek

Onderzoek	Onderzoeksmethode	Data van het onderzoek	Bronvermelding
Eco-effectscan	Veldbezoek en literatuuronderzoek	Veldbezoek: 2 juli 2020, rapport: 6 augustus 2020	20090/AQT301FF/TJ (bijlage 2)
Vleermuisonderzoek	Vleermuisprotocol en Kennisdocumenten	Bezoeken: augustus 2020-juni 2021 Rapport: 28 oktober 2021	20090/AQT302FF/LVS (bijlage 3)

3.1 Soortgericht onderzoek

In onderstaande paragrafen worden de belangrijkste bevindingen van het ecologisch onderzoek in het plangebied uitgelicht. Voor verdere details wordt verwezen naar de rapportage van het soortgericht onderzoek, zie bijlage 3.

3.1.1 Opzet vleermuisonderzoek

Tijdens het voorjaarsonderzoek is met vier ecologen bij het verlaten schoolgebouw aan de Monseigneur Nolenslaan 99B gepost. Bij het posten voor in- en uitvliegers is bij iedere hoek gepost waarbij steeds heen en weer gelopen is om het overzicht te maximaliseren. Het laatste half uur is ook gelet op overige activiteit van vleermuizen. De omgeving is te voet onderzocht om foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen in kaart te brengen. Dit is afwisselend uitgevoerd, zodat twee ecologen telkens de omgeving aan het verkennen waren en twee ecologen in het plangebied aanwezig bleven die rond het plangebied liepen.

Tijdens het najaarsonderzoek hebben twee ecologen ieder aan een andere kant van het gebouw heen en weer gelopen om baltsende vleermuizen in kaart te brengen. Er is voor gekozen om het najaarsonderzoek met twee ecologen uit te voeren, omdat de gewone dwergvleermuis mannetjes tijdens de balts vaak langere tijd roepend rondvliegen waarbij ze vaak vaste trajecten gebruiken. Daardoor zijn de paarterritoria makkelijker te herkennen. Het laatste half uur werden ook rondes uitgevoerd in de omgeving van het plangebied om ook hier baltsende vleermuizen in kaart te brengen. Dit is afwisselend uitgevoerd, zodat één ecooloog telkens de omgeving aan het verkennen was en één ecooloog in het plangebied aanwezig bleef.

In tabel 3.2 zijn de data, de weersomstandigheden en de onderzoekers van de uitgevoerde inventarisaties weergegeven. Tijdens alle bezoeken zijn de weersomstandigheden goed geweest om vleermuisonderzoek uit te voeren.

Tabel 3.2. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties vleermuizen.

Datum	Tijd	Focus	Weer	Onderzoekers
28-5-'21	03:28-05:33 uur	Zomer- en/of kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied	10°C, droog, geheel bewolkt, 1 Bft N	L.G. Verschuur M. Verschoor P. Andelbeek S. van Doorn
24-6-'21	22:07-00:07 uur	Zomer- en/of kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied	13°C, droog, onbewolkt, 2 Bft NO	L.G. Verschuur M. Verschoor P. Andelbeek S. van Doorn
27-8-'20	21:45 – 22:45	Paarverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied	17°C, droog, 4/8 bewolkt, 1 Bft W	E. van Doorn L.J. van der Steeg
27-8-'20	00:00-02:00 uur	Paar- en (massa)winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied	16°C, droog, 4/8 bewolkt, 1 Bft W	E. van Doorn L.J. van der Steeg
22-9-'20	20:45-22:45 uur	Paar- en (massa)winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied	17°C, droog, onbewolkt, 0 Bft W	E. van Doorn J.M.A. de Jonge

3.2 Resultaten vleermuisonderzoek

Tijdens het onderzoek zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in en in de omgeving van het plangebied waargenomen. Andere vleermuissoorten zijn binnen het plangebied niet waargenomen.

Zomerverblijfplaatsen

Tijdens het voorjaar betrekken vleermuizen een zomerverblijfplaats. Zomerverblijfplaatsen zijn doorgaans van april tot half augustus in gebruik door solitaire mannetjes of kleine groepjes mannetjes.

Er zijn tijdens het voorjaarsonderzoek geen uitvliegende óf invliegende vleermuizen waargenomen. De aanwezigheid van een zomerverblijfplaats van vleermuizen binnen het plangebied is uitgesloten.

Kraamverblijfplaatsen

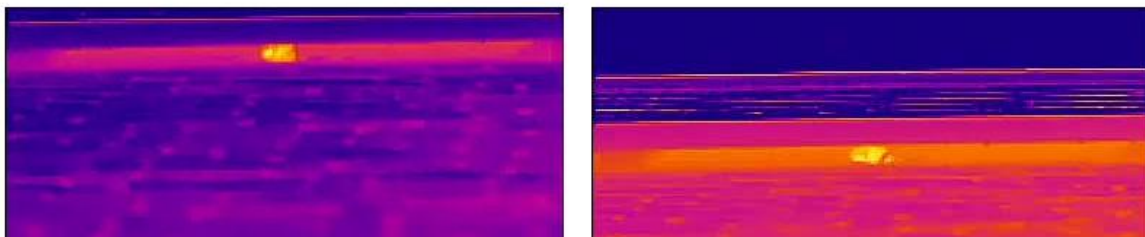
In het voorjaar en de zomer bezetten vleermuisvrouwtjes hun kraamverblijfplaats. De vrouwtjes maken in de kraamperiode gebruik van een netwerk aan kraamverblijfplaatsen. Ze keren jaarlijks terug naar hetzelfde gebied. Binnen dit netwerk kunnen ze regelmatig van verblijfplaats wisselen. Zeer geschikte verblijfplaatsen zijn de hele kraamperiode in gebruik.

Er zijn tijdens het voorjaarsonderzoek geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. Er zijn geen overige waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats en de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats van vleermuizen binnen het plangebied is uitgesloten.

Paarverblijfplaatsen

Mannelijke gewone dwergvleermuizen vliegen in het najaar baltsend (roepend) rond in een territorium om vrouwelijke vleermuizen te lokken en andere geslachtsrijpe mannen duidelijk te maken van hun territorium. Paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich doorgaans in een netwerk rondom kraamverblijfplaatsen. Als ze een vrouw gelokt hebben, vindt paring plaats in de paarverblijfplaats van de man. De gewone dwergvleermuis heeft een sterke voorkeur voor paarverblijfplaatsen in gebouwen, maar wordt een enkele keer in een boom aangetroffen. Ruige dwergvleermuizen baltsen vaker dan gewone dwergvleermuis direct vanuit hun verblijfplaats. De verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis bevinden zich in zowel bebouwing als bomen. Mannetjes betrekken in de periode augustus t/m eind september een paarterritorium.

Er zijn tijdens het najaarsonderzoek twee baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen en twee baltsende ruige dwergvleermuizen. Eén gewone dwergvleermuis en één ruige dwergvleermuis bevinden zich aan de linker zijde van het plein en één gewone dwergvleermuis en één ruige dwergvleermuis bevinden zich aan de rechter zijde van het plein. De aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in figuur 3.4. Dit duidt op de aanwezigheid van vaste paarverblijfplaatsen, van beide soorten, in het schoolgebouw. In totaal zijn vier vleermuisverblijfplaatsen geconstateerd twee van de ruige dwergvleermuis en twee van de gewone dwergvleermuis.

Figuur 3.3 Baltsende ruige dwergvleermuis vanuit verblijf achter boeideel met warmtebeeld camera.

Winterverblijfplaatsen

Winterverblijfplaatsen worden als rustplek gebruikt van september tot en met april. Winterverblijfplaatsen bevinden zich in de regel op vorstvrije plaatsen. Watervleermuizen prefereren plekken als grotten, bunkers en kelders, met een constante temperatuur en vochtigheidsgraad als hun winterverblijfplaats. Voor gewone dwergvleermuis kan er doorgaans vanuit gegaan worden dat een zomer- of paarverblijfplaats ook als winterverblijfplaats gebruikt wordt, indien deze vorstvrij is. Vanaf augustus zwermen gewone dwergvleermuizen bij winterverblijven om deze te inspecteren op geschiktheid voor grote groepen (20 - 120 dieren). Dit wordt ook wel een massawinterverblijfplaats genoemd. Doorgaans bevinden massawinterverblijfplaatsen zich in grote hoge gebouwen met een hoge thermische massa, als ziekenhuizen, torenflats of bejaardentehuizen.

Omdat er paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied kan het voorkomen van winterverblijfplaatsen niet worden uitgesloten. Gezien de afwezigheid van waarnemingen van grote groepen zwermende vleermuizen en de kenmerken van het schoolgebouw kan het voorkomen van massawinterverblijfplaatsen uitgesloten worden.

Foerageergebied

Binnen het plangebied zijn enkele foeragerende vleermuizen waargenomen. Er staan hier vier kleine bomen. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied. Er is voldoende alternatief in de omgeving.

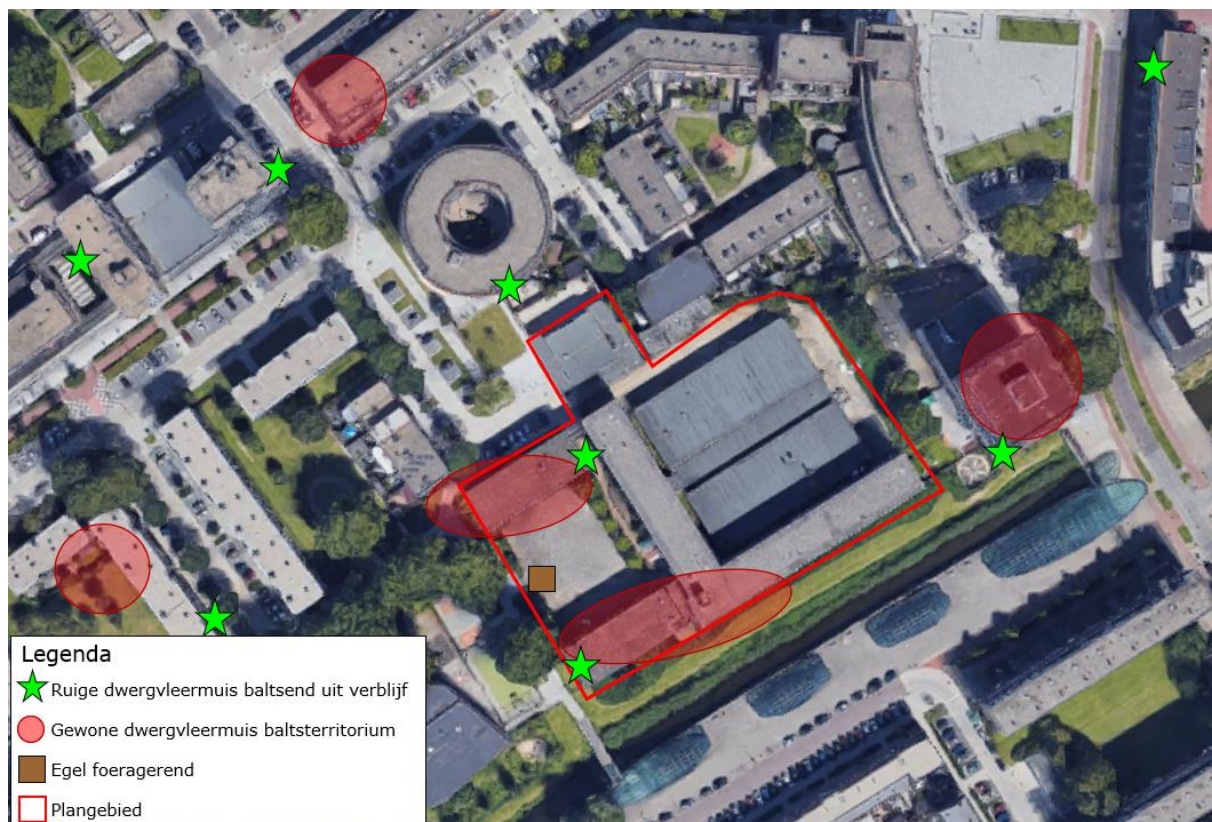
Vliegroutes

De meeste vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis, maken gebruik van lijnvormige structuren als vliegroute. Ze vliegen hierbij in de luwte van lijnvormige structuren zoals allerlei soorten watergangen, hagen, houtwallen en bebouwing. De gewone dwergvleermuis gebruikt vaste vliegroutes om hun foerageergebieden te bereiken, terwijl de ruige dwergvleermuis geen vaste routes volgt om zijn foerageergebieden te bereiken^{4,6,7}. Andere vleermuizen, zoals de rosse vleermuis en de laatvlieger zijn minder afhankelijk van lijnvormige structuren¹⁴. Men spreekt van een vaste vliegroute als vleermuizen structureel langs bepaalde elementen in het landschap vliegen.

Aan de westkant langs het schoolplein zijn overvliegende/passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ook is er aan de zuidkant van het plangebied in de groenstrook een ruige dwergvleermuis passerend waargenomen. Door de aanwezigheid van verschillende watergangen, lijnvormige structuren en groenstroken in de omgeving waarvan er bij meerdere overvliegende/passerende vleermuizen zijn waargenomen, is er geen essentiële vliegroute aanwezig binnen het plangebied.

3.2.1 Overige soorten

Op 22 september 2020 zijn er verschillende egels waargenomen in en rondom het plangebied. Zij gebruiken het groen in de omgeving als nestplaats en foerageergebied.

Figuur 3.4 Baltsende vleermuizen najaar 2020.

3.3 Functionaliteit plangebied

- In het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aan de westkant van het schoolgebouw op beide hoeken;
- In het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aan de westkant van het schoolgebouw op beide hoeken;
- Het groen in het plangebied wordt gebruikt door gewone dwergvleermuis als foerageergebied, dit is echter geen essentieel foerageergebied;
- De watergang ten zuiden van het plangebied wordt gebruikt door gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis als vliegroute. Voor beide soorten is dit geen essentiële vliegroute;
- De bomen op het plein in het westen van het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied. Dit is geen essentieel foerageergebied;
- Het plangebied wordt mogelijk gebruikt door zoogdiersoorten zoals de egel.

4 EFFECTENANALYSE

Voor de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied is sprake van een permanent effect aangezien het gehele gebouw zal worden gesloopt en de verblijfplaatsen volledig zullen worden verwijderd. Voor het opstellen van de effectanalyse van de gewone dwergvleermuis is gebruik gemaakt van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis¹. Voor het opstellen van de effectanalyse van de ruige dwergvleermuis is gebruik gemaakt van het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis². Onderstaand worden de korte en lange termijn effecten van de geplande activiteiten per soort omschreven, evenals een cumulatie van effecten in relatie tot andere activiteiten.

4.1 Overtreding Wet Natuurbescherming

Er zullen twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernield worden door de sloop van het gebouw. Hiermee worden de volgende verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden:

Artikel 3.5:

- Lid 2: Het is verboden dieren van de Habitatrictlijn, bijlage IV, opzettelijk te verstoren;
- Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn te beschadigen of te vernietigen.

4.2 Korte termijn effecten

Het voormalige schoolgebouw wordt gesloopt, waardoor de vier verblijfplaatsen verloren gaan. Voorafgaand aan de werkzaamheden zullen maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode van november tot en met maart.

Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is er tevens sprake van tijdelijke verstoring tijdens de werkzaamheden. De sloopwerkzaamheden kunnen tijdelijk extra geluid, licht en trillingen veroorzaken. Het gebruik van verlichting van de bouwplaats in de periode dat de dagen kort zijn, kan verstoring op vliegroutes en foerageergebieden veroorzaken. Er moet gezorgd worden dat er geen bouwverlichting richting het groen en omliggende bebouwing schijnt tijdens deze periode.

4.3 Lange termijn effecten

Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen, worden meerdere alternatieve verblijfplaatsen gecreëerd. Door te compenseren met een variatie van nieuwe alternatieve verblijfplaatsen, wordt de kans dat de verblijfplaatsen geschikt bevonden worden door de vleermuizen groter. Door het toepassen van effectief bevonden mitigerende en compenserende maatregelen wordt op lange termijn de intensiteit van de effecten beperkt en komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

In de directe omgeving van het plangebied zijn reeds aanwezige alternatieven (gebaseerd op waarnemingen tijdens vleermuisonderzoek door Aqua-Terra Nova BV), zoals woningen met een spouwmuur. Er zijn tijdelijke alternatieve voorzieningen geplaatst binnen een straal van 100m van het plangebied op 1 maart 2021.

De buitenruimte wordt opnieuw heringericht waardoor het plangebied in de beoogde situatie over meer groen beschikt. De locatie van de voormalige school wordt een natuurinclusief appartementencomplex gebouwd met minimaal 16 permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen. In samenwerking met de lichtbeheerder wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de negatieve effecten van kunstlicht op de nieuwe permanente verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied.

4.4 Cumulatieve effecten

Om te beoordelen of er cumulatieve effecten zijn door activiteiten in de nabijheid van het plangebied zijn de volgende websites geraadpleegd: www.ruimtelijkeplannen.nl en overuwbuurt.overheid.nl (controle op 28 juli 2021). Op de locatie Parkweg 224-226 3119 CR wordt een kantoor getransformeerd naar woonappartementen. Dit gebouw ligt direct ten oosten van het plangebied. In dit gebouw is ook een paarverblijfplaats vastgesteld tijdens het najaarsonderzoek. Door de overcompensatie van verblijfplaatsen ontstaan er geen cumulatieve effecten. Cumulatieve effecten door andere activiteiten in de buurt van dit project zijn niet aanwezig.

5 MAATREGELEN

De beoogde sloop leidt tot het wegnemen van twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Om de vaste rust- en verblijfplaatsen te mitigeren en te compenseren en verstoring zo veel mogelijk te minimaliseren, worden er maatregelen getroffen. De mitigerende maatregelen zullen vóór en tijdens de sloopwerkzaamheden worden getroffen. De praktische uitvoering van de te treffen mitigerende maatregelen ten aanzien van de gewone- en ruige dwergvleermuis worden, na toekenning van de ontheffing, opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Hierin zullen ook de bepalingen van de ontheffing aan toegevoegd worden. Onderstaand worden de geplande maatregelen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis benoemd.

5.1 Werken buiten de kwetsbare periode

Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis kan er doorgaans vanuit gegaan worden dat een zomer- of paarverblijfplaats ook als winterverblijfplaats gebruikt wordt, indien deze vorstvrij is. Omdat er paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied kan het voorkomen van winterverblijfplaatsen niet worden uitgesloten.

In de winterslaaperperiode bevinden vleermuizen zich in een lethargische staat en zullen ze niet kunnen vluchten op het moment dat ze in hun verblijfplaats zitten. Om die reden worden buiten de winterslaaperperiode verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt zodat voorkomen wordt dat individuen gedood worden. Om te voorkomen dat gewone of ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn gedurende de sloopwerkzaamheden zullen de paarverblijfplaatsen voor aanvang van de winterperiode ongeschikt gemaakt worden, tijdens de actieve periode van de vleermuizen april – oktober 2022.

5.2 Wijze van ongeschikt maken

Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de paarverblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis tijdig ongeschikt gemaakt. De basis van het ongeschikt maken is het verstoren van het microklimaat door het creëren van tocht en/of door de verblijfplaatsen ontoegankelijk te maken. Er worden zogeheten 'exclusion flaps' gebruikt om vleermuizen de kans te bieden om uit te vliegen, maar tevens de toegang naar de verblijfplaatsen te voorkomen.

Om te controleren dat het ongeschikt maken effectief is geweest, namelijk dat het pand niet meer wordt gebruikt als verblijfplaats, wordt een inventarisatie uitgevoerd door een ecooloog met batdetector. Er worden hiervoor twee controles uitgevoerd: één controle na het ongeschikt maken van het pand, en één controle de ochtend direct voor de start van de werkzaamheden. De controles moeten gebeuren voor de winterslaap en tijdens gunstige weersomstandigheden (niet kouder dan 8 tot 10°C, droog, windkracht minder dan 4 Bft) en voor zonsopkomst, om zeker te zijn dat de vleermuizen niet de verblijfplaats invliegen. Als blijkt dat het pand niet meer in gebruik is door vleermuizen, kan na goedkeuring van de ecooloog gestart worden met de sloop. Als blijkt dat het pand nog wel in gebruik is door vleermuizen, moeten er aanvullende maatregelen genomen worden.

5.3 Alternatieve voorzieningen

Om het effect van de sloop te compenseren zijn in maart 2021 voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden vleermuiskasten opgehangen in de buurt van de Monseigneur Nolenslaan zie figuur 4.3. Ter compensatie van de vier verloren verblijfplaatsen dienen er minimaal 16 alternatieven in de plaats te komen. Om dit te realiseren zijn 8 boomkasten (type ANS1 en VK WS 08), vier kraamkasten (type FSC type VMT3) en 16 zomerverblijfplaatsen (FSC type VMTH1) opgehangen.

De alternatieve voorzieningen zijn binnen een straal van 200 meter van de huidige verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst (zie figuur 4.1 en 4.2 voor de locatie van de alternatieve voorzieningen). De gevelkasten zijn op een manier geplaatst dat er een variatie aan microklimaten wordt aangeboden, doordat de voorzieningen op verschillende wijze beïnvloed worden door zon, wind en temperatuur. De voorzieningen worden op voldoende hoog opgehangen (> 3 m), met vrije aanvliegroute, op een donkere locatie, vrij van verstoring en buiten bereik van roofdieren. Bij het uitkiezen van de locaties is specifiek nagedacht over de lichtverstoring, eventuele obstructies zoals ramen of zonweringen en de hoeveelheid groen in de directe omgeving van de vleermuiskast.

Voor paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis geldt een minimale gewenningsperiode van 1 maand. De gevel- en boomkasten zijn in maart 2021 gerealiseerd. Met het inpassen van in totaal 16 permanente alternatieve voorzieningen wordt de kans vergroot dat in ieder geval één van de aangeboden voorzieningen geschikt is als alternatief voor de huidige verblijfplaatsen. Daardoor is er sprake van een duurzame groeipotentie voor de lokale populatie dwergvleermuizen.

Figuur 4.1. Locaties mitigerende tijdelijke maatregelen t.o.v. het plangebied (rood omrand). De sterren geven de zomerverblijfplaatsen weer en de harden de kraamverblijfplaatsen.

Figuur 4.2. Locaties mitigerende maatregelen t.o.v. het plangebied (rood omrand). De sterren geven de boomkasten weer.

Figuur 4.3. Locaties mitigerende tijdelijke maatregelen t.o.v. het plangebied.

Naast de tijdelijke vleermuiskasten zijn er ook reeds bestaande alternatieven in de omgeving aanwezig. Tijdens het najaarsonderzoek zijn er in de omgeving verschillende paarverblijfplaatsen vastgesteld. Deze gebouwen zijn dus ook geschikt als verblijfplaats. Omdat vleermuizen een paarterritorium beschermen, zullen niet alle gebouwen geheel beschikbaar zijn, maar de meeste flats zijn groot genoeg om meerdere territoria te herbergen. Daarnaast verplaatsen vleermuizen zich tussen meerdere paarverblijfplaatsen, waardoor de vleermuizen die het schoolgebouw gebruiken waarschijnlijk ook al een plaats hebben in de omliggende gebouwen.

5.3.1 *Permanente compenserende maatregelen*

In de nieuwe situatie worden de vier paarverblijfplaatsen gecompenseerd door minimaal 16 permanente verblijfplaatsen. Er wordt gekeken naar vleermuisvriendelijke spouwmuren en er worden inbouwkasten gebruikt. Op het moment van schrijven ligt dit nog bij de project ontwikkelaar.

Effecten op de lange termijn worden hierdoor voorkomen.

6 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

In de Habitatrichtlijn wordt de gunstige staat van instandhouding (hierna: GSvI) als volgt gedefinieerd:

"Staat van instandhouding van een soort: het effect van de som van de invloeden die op de betrokken soort inwerken en op lange termijn een verandering kunnen bewerkstelligen in de verspreiding en de grootte van de populaties van die soort op het in artikel 2 bedoelde grondgebied"

De staat van instandhouding wordt als "gunstig" beschouwd wanneer:

- Uit populatie dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn behouden blijft, en;
- Het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te worden, en;
- Er een voldoende groot habitat bestaat en waarschijnlijk blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

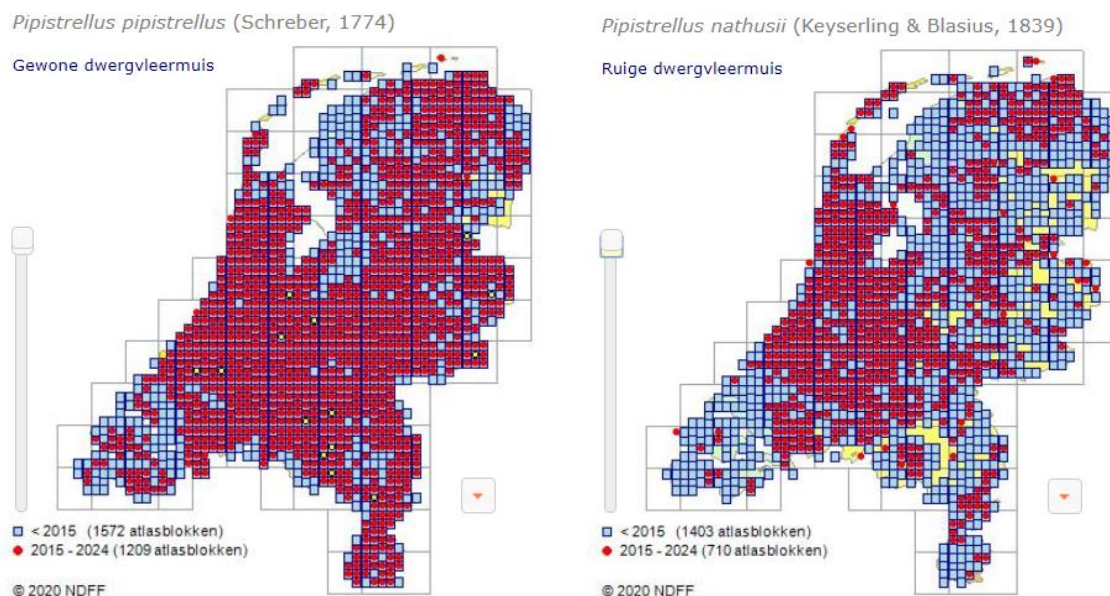
6.1 Gewone- en ruige dwergvleermuis

Onderstaand wordt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis betreffende het project beschreven.

De gewone dwergvleermuis is een veel voorkomende soort die in heel Nederland wordt waargenomen, zie figuur 5.4. Het is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De gewone dwergvleermuis komt vooral in de bebouwde omgeving voor, zowel in het stedelijk gebied als op het platteland.

De ruige dwergvleermuis komt voornamelijk in de paarperiode voor, wanneer de vrouwtjes naar Nederland komen om te paren. Kraamkolonies zijn in Nederland alleen in aanwezig in Noord-Holland. Sommige mannetjes blijven jaarrond in Nederland, maar de meeste trekken weg in de herfst. De ruige dwergvleermuis is een veel voorkomende soort die in heel Nederland wordt waargenomen, zie figuur 5.4. De ruige dwergvleermuis is een boombewonende soort die in het paarseizoen ook gebruik maakt van bebouwing, de soort komt zowel in stedelijk gebied als op het platteland voor.

De staat van instandhouding van beide soorten is gunstig.

Figuur 5.4. Verspreidingsgegevens van de gewone dwergvleermuis (links) en ruige dwergvleermuis (rechts) in Nederland © NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren.

6.1.1 Lokale verspreiding

De GSvI van de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis is gunstig, doordat in de omgeving verschillende verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aqua-Terra Nova heeft tijdens het soortgericht 20090/AQT303FF/DG

onderzoek ook gekeken naar de omgeving van het plangebied waardoor een goed beeld is verkregen van de huidige populatie van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Aantallen van de hoeveelheid dieren in deze verblijfplaatsen zijn niet bekend. Gezien de vele aanwezige baltsterritoria, kan er van uitgegaan worden dat de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving stabiel is.

De gewone dwergvleermuis is een opportune soort die als verblijfplaats gebruik maakt van spouwmuren, ruimtes achter betimmering, dakbeschot en andere kieren en spleten in bebouwing. Paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis kunnen zich in bomen bevinden of in nissen en spleten in gebouwen. Door het preventief ophangen van tijdelijke vleermuiskasten worden negatieve effecten op korte termijn uitgesloten. Door het plaatsen van tijdelijke alternatieven is het aannemelijk dat er voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden zijn. Hierbij is rekening gehouden met de gewenningsperiode van maximaal 6 maanden in de actieve periode zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Daarmee is voldoende zekerheid dat de gerealiseerde alternatieve (tijdelijke en permanente) verblijfplaatsen worden ontdekt door de gewone- en ruige dwergvleermuis. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven beschikbaar tot één jaar na realisatie van de renovatiewerkzaamheden.

In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen gerealiseerd. Door de tijdelijke mitigerende maatregelen en de geplande permanente maatregelen in de nieuwbouw zijn negatieve effecten op de populatie gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis uitgesloten.

Door de aanwezigheid van geschikte alternatieven in de omgeving en de realisatie van tijdelijke verblijfplaatsen vooraf aan de werkzaamheden gaat de huidige populatiegrootte ten tijde van de werkzaamheden niet achteruit. Rondom het plangebied blijft het foerageergebied ten tijde van de sloopwerkzaamheden behouden. Het aanwezige groen buiten het plangebied en de omgeving wordt niet aangetast. Het is aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijft. Door de uitvoering van permanente maatregelen in de toekomstige nieuwbouw worden de populatiegrootte, het leefgebied en de functionaliteit van het leefgebied op de lange termijn bevorderd. Het toekomstperspectief is hierdoor positief.

7 BELANGEN EN ALTERNATIEVENAFWEGING

Door de werkzaamheden worden twee vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergveermuis en twee verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernietigd. In dit hoofdstuk worden de belangen van het project onderbouwd en worden andere bevredigende oplossingen afgewogen.

7.1 Belangenafweging

Voor het verstoren en het vernietigen van verblijfplaatsen van vleermuizen, beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, wordt een ontheffing aangevraagd. Een ontheffing kan alleen verleend worden indien de activiteit nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Dit project dient de volgende belangen:

- *Artikel 3.3, lid 4, onderdeel b: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid';*
- *Artikel 3.8, lid 5, onderdeel b: 'dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.*

7.1.1 *In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid*

Het pand is momenteel onbewoond, maar ook onbewoonbaar. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden aan het pand, vindt verpaupering plaats van het pand. Wanneer het pand in een nog meer vervallen toestand raakt, raken de verblijfplaatsen van de vleermuizen op den duur ook ongeschikt. Tevens trekken leegstaande panden ongewenste bezoekers aan: krakers en vandalen.

7.1.2 *In het belang van andere dwingende redenen van groot openbaar belang Dwingende redenen van groot openbaar belang*

De wijk Nieuwland worstelt met armoede en hoge criminaliteitscijfers. Dit nieuwbouw project moet de wijk een impuls geven en bijdragen aan de woonambities van de gemeente Schiedam op het gebied van woningbouw. Mede ontwikkelaar Waal heeft bij de ontwikkeling van de plannen de wensen in de stad gepeild. Er is daarbij fysiek gesproken met Schiedammers. Zij zijn gevraagd naar hun behoeften. Men heeft dus echt gekeken naar wat er leeft en daar is dit plan uit voortgekomen (*bron: AD 29-07-20*). In de beoogde situatie komen er zo'n 140 (huur)appartementen in het middensegment, circa 35 grondgebonden (koop)woningen vanaf drie ton en circa 25 zorgwoningen voor bijvoorbeeld begeleid wonen van jongeren.

In de woonvisie van de gemeente Schiedam wordt de ambitie uitgesproken om in 2030 6.000 nieuwe woningen te realiseren. Waarbij de gemeente in wil zetten op ontwikkeling rondom OV-knooppunten(p.25). Het plangebied ligt naast metrostation Parkweg, welke één halte verwijderd is van OV-knooppunt Schiedam Centraal.

Nieuwland geldt als een typische naoorlogse wijk van Schiedam, met een architectuur en indeling die kenmerkend is voor de vijftiger en zestiger jaren. De wijk bestaat voornamelijk uit portiek en galerijwoningen van 4 lagen, afgewisseld met hogere flats. Er geldt in de wijk Nieuwland bij uitstek als een wijk waar een groot aantal bewoners aangeeft een verhuiscens te hebben en waar de diversiteit van het woningaanbod moet worden uitgebreid (p.48). Met dit project wordt aan de ambitie gewerkt om deze wijk te verbeteren.

Uit onderzoek door asbestbedrijf ATKB is geconstateerd dat er asbest aanwezig is in het pand, dit betreft een hoog risico, risico-klasse 2. Op meerdere locaties in het plangebied zijn asbestverdachte toepassingen waargenomen. Asbest vormt een gevaar voor de volksgezondheid als vezels door veroudering, slijtage of werkzaamheden in de lucht terecht komen en deze worden ingeademd door omwonenden. Wanneer het schoolgebouw blijft staan, is de aanwezigheid van asbest een gevaar voor de volksgezondheid, het asbest kan namelijk bij het vervallen van de woning of door brandstichting of vandalisme vrijkomen in de lucht. Door de voormalige school en de buitenruimte te herinrichten, wordt er bijgedragen aan de openbare veiligheid in de wijk. Zie bijlage 4 voor de volledige rapportage van de asbestinventarisatie.

7.2 Alternatievenafweging

De huidige staat van het pand is verouderd en het staat al geruime tijd leeg. Er vindt geen onderhoud plaats, waardoor het in verval is geraakt. Het pand heeft geen architectonische waarde en de nieuwbouw is gewenst vanuit Gemeente Schiedam. De huidige bouwstructuur is niet geschikt voor ombouwen en het realiseren van duurzame woningen. Daarnaast zouden bij renovatie de verblijfplaatsen van vleermuizen ook verstoord en vernield worden.

7.2.1 *Locatie*

Het project is locatie gebonden. Het betreft immers de sloop van een schoolgebouw dat in verval is geraakt. De werkzaamheden kunnen daarom niet op een andere locatie uitgevoerd worden.

7.2.2 *Werkwijze*

Een alternatief is om het schoolgebouw te behouden en renoveren. Het gebouw is echter in dermate slechte staat dat renovatie hoge kosten met zich meebrengt. Het is tevens geen realistisch alternatief door de aanwezigheid van asbest. Bovendien gaan bij een renovatie de aanwezige verblijfplaatsen tevens verloren, omdat het gebouw grotendeels moet worden afgebroken. Door het extreme verval van het schoolgebouw is het op termijn geen geschikte verblijfplaats meer voor de gewone- en ruige dwergvleermuis. De nieuwe permanente situatie biedt op lange termijn een geschikte leefomgeving voor deze soorten door natuurinclusief te bouwen.

Niks aan het pand doen, is ook geen alternatief. Door de staat van het gebouw kan het niet meer als school gebruikt worden wat inhoudt dat het leeg zal blijven staan. Vanuit het oogpunt van de vleermuis is dit geen wenselijke situatie. Het verval zal verder doorzetten en de kans op vandalisme zal toenemen. Hierdoor kan het dak beschadigen, zullen ramen beschadigen en komen de spouwmuren open te liggen. In deze wijk is brandstichting ook niet uit gesloten. De verblijfplaatsen van de vleermuizen zullen vernietigd worden als er niets gebeurt.

Daarmee is de optie voor sloop en nieuwbouw de beste keuze en zijn de negatieve effecten niet verschillend wanneer er gerenoveerd wordt of niets gedaan wordt.

7.2.3 *Planning*

Met de voorgestelde werkwijze en planning buiten de meest kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis wordt de verstoring tot een minimum beperkt. In elk geval worden soorten niet midden in het paarseizoen verstoord. Omdat de soorten jaarrond aanwezig zijn, is er geen betere optie beschikbaar met minder verstoring. Met de huidige werkwijze en planning wordt reeds met het beste alternatief gewerkt.

LITERATUURLIJST

1. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. 30 (2017).
2. BIJ12 | werkt voor Provincies. *Kennisdocument ruige dwergvleermuis*. <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-018-Kennisdocument-Ruige-dwergvleermuis-1.0.pdf> (2017).
3. BIJ12 | werkt voor Provincies. *Kennisdocument huismus*. <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf> (2017).
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging. *Vleermuisprotocol 2017*. . www.netwerkgroenebureaus.nl (2017).
5. BIJ12 | werkt voor Provincies. *Kennisdocument Rosse vleermuis*. (2017).
6. BIJ12 | werkt voor Provincies. *Kennisdocument gewone dwergvleermuis*. (2017).

BIJLAGEN

1. Machtigingsformulier Gemeente Schiedam
2. Eco-effectscan
3. Soortgericht onderzoek
4. Asbestrapportage

